

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedou senátu JUDr. Michalem Mazancem v právní věci žalobce: **P. F. Z.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2020, čj. X, v řízení o žádosti žalobce o ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 14. 1. 2021, čj. 72 Ad 13/2020-67,

t a k t o :

Návrh žalobce na ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal 26. 1. 2021 u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti proti v záhlaví uvedenému usnesení krajského soudu. Tímto rozhodnutím krajský soud zastavil řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu pro zpětvzetí. Krajský soud žalobcův návrh na ustanovení zástupce postoupil Nejvyššímu správnímu soudu jako věcně a místně příslušnému.

[2] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. může předseda senátu na návrh ustanovit zástupce z řad advokátů, pokud jde o navrhovatele, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je to nezbytné k ochraně jeho práv. Aby soud mohl vyhovět návrhu o ustanovení zástupce, musí být tedy splněny dvě podmínky, 1) navrhovatel musí splnit předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a 2) ustanovení musí být nezbytné k ochraně jeho práv.

[3] Podle věty třetí § 35 odst. 10 s. ř. s. po dobu od podání žádosti o ustanovení zástupce do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení. O ustanovení zástupce lze přitom žádat ještě před podáním návrhu na zahájení řízení. Žádá-li účastník o ustanovení zástupce ještě před podáním samotného návrhu na zahájení řízení (v tomto případě kasační stížnosti) je však nutné tento úkon provést ve lhůtě pro podání tohoto návrhu, v nyní projednávané věci tedy ve lhůtě pro podání kasační stížnosti. Pokud by navrhovatel žádal až po uplynutí této lhůty, nebylo by možné lhůtu k podání kasační stížnosti již stavět a následně podaná kasační stížnost by vždy byla opožděná a tudíž zjevně neúspěšná.

[4] Nejvyšší správní soud se předně zabýval včasností návrhu na ustanovení zástupce a okamžikem stavění lhůty k podání kasační stížnosti, jelikož žádost byla Nejvyššímu správnímu soudu postoupena krajským soudem.

[5] Návrh na ustanovení zástupce je procesním úkonem, který je vázán procesní lhůtou a platí, že lhůta je zachována, pokud bylo podání v poslední den lhůty předáno k doručení (§ 40

odst. 4 s. ř. s.). K zachování lhůty předáním k doručení dochází, je-li návrh adresován příslušnému soudu, případně při zachování dalších zákonných podmínek.

[6] Příslušný soud pro rozhodnutí o návrhu na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti je soud věcně a místně příslušný k řízení o věci samé. Tím je Nejvyšší správní soud jako soud kasační. Lhůta je ovšem zachována rovněž tehdy, bylo-li podání adresováno soudu, který napadené rozhodnutí vydal, stejně jako tomu je při podání kasační stížnosti. Lhůta pro podání kasační stížnosti se tedy staví již odesláním návrhu krajskému soudu.

[7] Protože ze samotné obálky doručené krajskému soudu nebylo patrné datum předání k doručení, Nejvyšší správní soud si vyžádal informace o odeslání zásilky z evidence Vězeňské služby a vyjádření žalobce. Dle sdělení Vězeňské služby a jí zaslaného výpisu z Vězeňského informačního systému plyne, že žalobce zásilku předal vychovateli 22. 1. 2021 a tentýž den byla i odeslána. Žalobce odepřel převzetí soudní zásilky obsahující žádost o vyjádření k věci. Usnesení o zastavení řízení vedeného u krajského soudu bylo žalobci doručeno 20. 1. 2021. Ze zjištěných skutečností plyne, že žalobce podal žádost o ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti včas, lhůta pro podání kasační stížnosti se staví dnem 22. 1. 2021.

[8] K naplnění podmínek dle § 35 odst. 10 s. ř. s. pak Nejvyšší správní soud uvádí, že předpoklady pro osvobození od soudních poplatků stanoví § 36 odst. 3 s. ř. s, podle něhož *„[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.“*

[9] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval tím, zda návrh, který žalobce zamýšlí podat (kasační stížnost proti usnesení o zastavení řízení), není zjevně neúspěšným. V takovém případě by totiž musel žádost zamítnout i při splnění dalších podmínek. Zjevně neúspěšný návrh je takový, jehož neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjistitelná.

[10] V nyní projednávané věci ze spisu plyne, že žalobce vzal přípisem označeným jako „*Stážení kauzy*“ svoji žalobu zpět. Konkrétně se vyjádřil, že je nucen případ stáhnout, neboť sám není schopen zajistit všechny důkazy. Podle § 47 písm. a) s. ř. s. soud usnesením řízení zastaví, vzal-li navrhovatel svůj návrh zpět. Učinit tak může do doby, než o něm soud rozhodne (viz § 37 odst. 4 s. ř. s.).

[11] V projednávané věci je klíčové, že projev vůle vzít žalobu zpět je jednoznačný a nevzbuzuje pochybnosti o tom, že jím žalobce zamýšlel ukončit řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Rovněž není sporné, že zpětvzetí učinil sám žalobce a doručil jej soudu ještě předtím, než ve věci rozhodl. Žalobce pak nevyužil možnosti odvolat své zpětvzetí. Musel by tak učinit nejpozději s doručením zpětvzetí krajskému soudu. Vůli odvolat své zpětvzetí však žalobce nijak neprojevil.

[12] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že je bez pochybností zřejmé, že v posuzovaném případě byly naplněny zákonné podmínky pro zastavení řízení dle § 47 písm. a) s. ř. s. Krajský soud za výše popsané situace nemohl rozhodnout jinak. Z uvedeného plyne, že kasační stížnost žalobce směřující proti usnesení o zastavení řízení krajským soudem, pro jejíž podání žádá

pokračování

o ustanovení zástupce z řad advokátů, by v případě podání byl zjevně neúspěšná. Žalobce proto nesplňuje první z podmínek, a to předpoklad pro osvobození od soudního poplatku. Nejvyšší správní soud proto již neposuzoval druhou podmínku (nezbytnost ustanovení zástupce k ochraně práv žalobce) a žádost o ustanovení zástupce zamítl.

[13] Jelikož žalobce požádal o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti (tj. od 22. 1. 2021) do právní moci rozhodnutí o ní neběžela lhůta stanovená pro podání kasační stížnosti (§ 35 odst. 10 věta třetí s. ř. s.). V této souvislosti Nejvyšší správní soud považuje za nutné upozornit žalobce na to, že od doručení tohoto usnesení znovu poběží zbývající část lhůty pro podání kasační stížnosti. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout (§ 106 odst. 2 věta třetí s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. března 2021

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu